

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASININ KIYMETLİ MADEN VE TAŞ ANALİZİNDE YETKİ VERİLECEK AYAR EVLERİNİN STANDARTLARI, SEÇİMİ VE DENETİM ESASLARININ BELİRLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ

GENEL DEĞERLENDİRME

Ülkemiz altına dayalı takı tasarım ve ihracatında önemli bir potansiyele sahip olmasına rağmen özellikle değerli ve yarı değerli taşların işlenmesi, tasarımı ve ihracatı konumunda arzu edilen noktada değildir. Bu durum odamız tarafından gerçekleştirilen “**Değerli ve Yarı Değerli Taşlar Çalıştayları ile Türkiye Jeoloji Kurultaylarında (EK-1)**” konuya ilişkin yapılan değerlendirmelerde açıkça belirtilmektedir.

Söz konusu toplantılarda yapılan değerlendirmelerde özetle;

- 1-Sayıları 300’e varan mineral, kayaç veya taşlaşmış organik malzemeden oluşan Değerli ve Yarı Değerli Taşların ülke içinde üretimi, tasarımı, pazarlaması konusunda yeterli bilgi birikimi olmadığı,
- 2- MAPEG Genel Müdürlüğü verilerine göre ülkemizde sayıları 15.000 e varan maden işletme ruhsatı bulunmasına rağmen, Değerli ve Yarı Değerli Taş maden işletme ruhsat sayısının sadece 10-15 adet ile sınırlı olması, bu ruhsat sahalarından Muğla-Milas’da bulunan Diaspor (Sultanit/Zultanit) minerali, Eskişehir’deki Sepiyolit (Lületaşı) minareli ile Sırrı Gerçin Kalsedon İşletmesi ve Erzurum’daki Oltu taşı işletmeleri dışında efektif olarak işletilen herhangi bir değerli veya yarı değeri taş işletmesinin olmaması; ülke içinde yıllık pazar payı 4 milyar dolara varan ve her geçen gün pazar payı büyüyen “Değerli ve Yarı Değerli Taş “ sektöründe; ülkemizin dışa bağımlılığının her geçen gün artması,
- 3- Değerli ve yarı değerli taşların işlenmesi ve takı tasarımı şekline getirilerek maksimum faydaya dönüştürülmesi konusunda sektörel altyapı, yetişmiş insan ve toplumsal bilincin yetersiz olduğu,
- 4- Kıymetli maden ile değerli ve yarı değerli taşlarının raporlanması, sertifikandırılması konusunda sorunlar olduğu, yeterli laboratuvar altyapısının bulunmadığı,
- 5- Gelişmiş bazı ülkelerde; Dünya Elmas Konseyi(WDC), The American Gem Society (AGS), Gemological Institute of America (GIA) ile International Gemological Institute(IGI) gibi kuruluşları, 100 yılı bulunan meslek örgütleri veya STK’lar bulunmasına rağmen ülkemizde buna ilişkin TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası; İstanbul Kuyumcular Derneği ile bazı üniversitelerimiz de kurulan takı tasarımı ve mücevherat ve gemoloji meslek yüksekokulları dışında yeterli çalışma yürütecek kurumların bulunmadığı,
- 6- Kıymetli maden ile değerli ve yarı değerli taşların üretimi, işlenmesi, değerlendirilmesi, altyapı ve kapasitenin geliştirilmesinden sorumlu kuruluşların bu alanın geliştirilmesine yeterince önem vermedikleri, uluslararası normlarla uyumlu mevzuat düzenlemelerin gerçekleştirilemediği, bununda ülkemizin dünya piyasalarında arzu edilir yerini almasını engellediği,

yönünde tespitler yapılmıştır.

Günümüzde 4 milyar dolar civarında piyasa değerine ulaşan ve her geçen gün pazar payı artan değerli maden ile değerli ve yarı değerli taşlar sektöründe ülkemizin, bilgi birikimi, altyapı, laboratuvar ve insan kaynağı gibi konularda kapasitesini artırılması ve dünya pazarlarında hak ettiği yeri alması gerektiği düşünülmektedir. Bu amaçla bir dizi tedbirin acilen alınması gerekmektedir. Odamız bu konuda yaptığı bilimsel ve teknik çalışmalar ile konunun ülke içinde geliştirilmesi konusunda yoğun çaba harcamaktadır.

Ülkemizin kıymetli maden, değerli ve yarı değerli taş sektöründe, dünya piyasalarında arzu ettiği yeri alabilmesi için uluslararası kurum ve kuruluşların bilgi birikimi ve deneyimlerinden yararlanarak, uluslararası norm ve standartlarla uyumlu mevzuat düzenlemelerini acilen gerçekleştirilmesi gerektiği düşünülmektedir. 18.04.2018 tarih ve 30395 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Kıymetli Maden ve Taş Analizinde Yetki Verilecek Ayar Evlerinin Standartları, Seçimi Ve Denetim Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğin bu çerçevede hazırlandığından bahsetmek mümkün değildir. Ülkemizdeki kıymetli maden, değerli ve yarı değerli taşların incelenmesi, analizi ve sertifikalandırılmasını gerçekleştirmek üzere kurulacak laboratuvarlara yetki verilmesini sağlayacak tebliğin önemli eksikliklerinin yanında uluslararası normlarla tanımlanan esaslara uygun terminolojiden de uzak olduğu görülmektedir.

Söz konusu tebliğin hazırlayıp, yayımlayan Darphane Genel Müdürlüğü, ülkemizde bu alanda çalışma yürüten sınırlı sayıdaki meslek örgütleri, STK'lar ile ilgili üniversitelerden görüş almaksızın bu tebliği yayınlamıştır. Söz konusu tebliğ üzerinde Odamız tarafından yapılan incelemede aşağıda gerekçeleri ile birlikte belirtilen düzenlemelerin yapılması yerinde olacaktır.

Bu kapsamda,

- a) “Kıymetli maden” ile “değerli ve yarı değerli taş” kavramı üzerinden tebliğin gözden geçirilerek, amaç, kapsam ve tanımlar bölümünün öncelikle gözden geçirilmesi, uluslararası norm ve standartlarda kullanılan terminoloji ile uyumlu tanımlamaların kullanılması gerektiği,
- b) Yetki verilecek laboratuvarların “kıymetli maden ve gemoloji laboratuvarları “ şeklinde iki gurubu ayrılması, her bir laboratuvar için teknik ve fiziki altyapının ayrı ayrı ihtiyaç çerçevesinde yeniden tanımlanması gerektiği,
- c) Laboratuvarlarda çalışacak insan kaynağının geliştirilmesi ve teknik sorumlu olacak kişilerin sahip olması gereken eğitim ve deneyimin yeniden belirlenmesi gerektiği,
- d) Laboratuvarların düzenleyecekleri rapor veya sertifikaların tek tek belirlenmesi, hatta standart belge şeklinin gerçekleştirilmesi,
- e) Ulusal veya uluslararası norm ve standartlara aykırı işlem tesis eden laboratuvar ve teknik sorumlular hakkında cezai işlem tesisi,

gibi konuların yeniden değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Sonuç olarak TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası 18.04.2018 tarih ve 30395 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Kıymetli Maden ve Taş Analizinde Yetki Verilecek Ayar Evlerinin Standartları, Seçimi Ve Denetim Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğini yukarıda belirttiği

çerçevede değerlendirmiş ve eksik gördüğü konuları uluslararası kuruluşlar ile uygulama standartlarını baz alarak, yeniden düzenleyerek ekte taktirlerinize sunulmaktadır.

MEVCUT TEBLİĞ	TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASININ TEBLİĞE İLİŞKİN ÖNERİSİ	GEREKÇE
Kıymetli Maden ve Taş Analizinde Yetki Verilecek Ayar Evlerinin Standartları, Seçimi ve Denetim Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğ	Kıymetli Metalik Madenler ve Değerli ve Yarı Değerli Taşlarının Analizinde Yetki Verilecek Ayar Evleri ve Gemoloji Laboratuvarlarının Standartları, Seçimi ve Denetimi Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğ	Günümüzde kuyum sektöründe kıymetli soy metaller (altın, platin, paladyum, iridyum, rutenyum, rodyum, osmiyum) ile yarısoy metal(gümüş) ve sayıları 300'e yaklaşan değerli ve yarı değerli taşlar kullanılmaktadır. Kıymetli metaller için saflık ve konsantrasyon önem kazanırken, değerli ve yarı değerli taşlarda ise nadirlik ve gemolojik özellikleri ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle tebliğin adının önerildiği şekilde değiştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.
BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	
Amaç MADDE 1 –(1) Bu Tebliğin amacı; kıymetli maden ve taş analizinde yetki verilecek özel ayar evlerine ilişkin standartları ve denetim esaslarını belirlemektir.	Amaç MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; ham ve/veya işlenmiş kıymetli metalik madenler ile değerli ve yarı değerli taşların analizinde yetki verilecek kıymetli maden ve gemoloji laboratuvarlarına ilişkin standartları ve denetim esaslarını belirlemektir.	GEREKÇE Tebliğin amacı dünyada benzer faaliyete bulunan ülkeler ile Dünya Elmas Konseyi(WDC), The American Gem Society (AGS), Gemological Institute of America (GIA) ile International Gemological Institute(IGI) gibi kurumlar tarafından 100 yıla yaklaşan deneyim ve birikimleri ile

		<p>TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odasının bu konuda ülkemizde gerçekleştirdiği “Değerli Ve Yarı Değerli Taşlar Çalışmaları” ile yine bu yıl 73. sü gerçekleştirilecek olan kurultaylarda bu alanda sunulan bilimsel çalışmalar ve değerlendirmeler baz alınarak amaç maddesi yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda Darphane Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilecek laboratuvarların kıymetli maden ve sayıları 300’ü bulan mineral, kayaç ve taşlaşmış organik maddelerin analizleri yapacak gemoloji laboratuvarları şeklinde ikiye ayrılarak, bunların ayrı ayrı veya birlikte yetkilendirilmesini sağlayacak bir mekanizmanın kurulması gerektiği düşünülmektedir.</p> <p>Önerilen bu düzenleme ile hem maden kanunu, hem de yukarıda belirtilen uluslararası tanımlarla uyumluluk sağlanmıştır.</p>
<p>Kapsam MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ; kıymetli maden ve taşlara ayar raporu düzenleyecek özel ayar evlerinin yetkilendirilmesi, kuruluş, şube açma, faaliyet, yükümlülük ve yapacakları işlemlere dair usul ve esasları kapsar.</p>	<p>Kapsam MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ; ham haldeki kıymetli metalik maden cevherlerine jeolojik, jeokimyasal ve metalürjik tanımlama raporu, işlenmiş haldeki kıymetli metalik madenlere (altın, gümüş, platin, paladyum, iridyum, rutenyum, rodyum, osmiyum) saflık konsantrasyonu-karat raporu (ayar raporu) düzenleyecek kıymetli maden laboratuvarları ile ham haldeki değerli veya yarı değerli mineral, kayaç ve</p>	<p>GEREKÇE Kapsam maddesi amaç maddesine uygun olarak yeniden düzenlemiştir.</p>

	<p>taşlaşmış organik malzeme türü taşların jeolojik, mineralojik, jeokimyasal, ve gemolojik karakterizasyon raporu, işlenmiş değerli veya yarı değerli taşlara tanımlama-derecelendirme sertifikası raporu düzenleyecek gemoloji laboratuvarlarının yetkilendirilmesi, kuruluş, şube açma, faaliyet, yükümlülük ve yapacakları işlemlere dair usul ve esasları kapsar.</p>	
<p>Dayanak</p> <p>MADDE 3 –(1) Bu Tebliğ; 8/6/1984 tarihli ve 234 sayılı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2nci ve 8 inci maddeleri ile 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar hükümlerine dayanır.</p>	<p>Dayanak</p> <p>MADDE 3 –(1) Bu Tebliğ; 8/6/1984 tarihli ve 234 sayılı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2nci ve 8 inci maddeleri ile 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar hükümlerine dayanır.</p>	
<p>Tanımlar</p> <p>MADDE 4 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;</p> <p>a) Ayar evi: Genel Müdürlük tarafından işlenmiş veya işlenmemiş kıymetli maden ve taşları analiz etmeye, nitelikleri ile ayarını belirlemeye ve ayar raporu düzenlemeye</p>	<p>Tanımlar</p> <p>MADDE 4 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;</p> <p>a) Ayar raporu: Yetki verilmiş kıymetli maden laboratuvarları tarafından işlenmiş veya işlenmemiş altın, gümüş, platin, paladyum, iridyum, rutenyum, rodyum, osmiyum gibi kıymetli madenlerin ayarını gösteren raporu,</p> <p>b) Değerli veya yarı değerli taş: Doğada bulunmuş</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Tanımlar maddesi görüş yazısının genel gerekçe bölümü ile amaç ve kapsam bölümünde belirtildiği üzere, yetki verilecek laboratuvarlar “<u>kıymetli maden ve gemoloji laboratuvarları</u>” şeklinde iki guruba ayrılmış, bunlara ilişkin tanımlarının yanında, yetki verilmiş laboratuvar tarafından</p>

<p>yetkilendirilmiş gerçek ya da tüzel kişiyi,</p> <p>b) Ayar evi yetki belgesi: Bu maddede tanımlanan işlemlerin yapılabilmesi için Genel Müdürlükçe verilen yetkiyi gösteren belgeyi,</p> <p>c) Ayar raporu: Yetki verilmiş ayar evleri tarafından işlenmiş veya işlenmemiş kıymetli maden ve taşların analiz sonucuna göre düzenlenen ve kıymetli maden ya da taşın ayarını gösteren raporu,</p> <p>ç) Genel Müdürlük: Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünü,</p> <p>d) Heyet: Genel Müdürlük tarafından ayar evlerinin incelenmesi için görevlendirilecek heyeti,</p> <p>e) İşlenmiş kıymetli maden: Gerek bir işçilik uygulanarak, ziyet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş, gerek içine ilave madde katılarak veya katılmaksızın alım satım yapılan altın, gümüş, paladyum ve platini,</p> <p>f) İşlenmemiş kıymetli maden: İşlenmemiş barlar veya külçeler halindeki altın, platin ve paladyum ile</p>	<p>albenisi olan, ender bulunan, makroskopik boyutlarda olan ve işlemeye uygun mineral, kayaç ve taşlaşmış organik malzeme türü malzemeleri,</p> <p>c) Değerli veya yarı değerli taş raporu: Yetki verilmiş gemoloji laboratuvarı tarafından ham haldeki değerli veya yarı değerli taşın, jeolojik, jeokimyasal, mineralojik-gemolojik özelliklerini ile gemolojik değerinin olup olmadığının belirlendiği analiz sonucuna göre düzenlenen raporu,</p> <p>ç) Değerli veya yarı değerli taş sertifika raporu: Yetki verilmiş gemoloji laboratuvarı tarafından işlenmiş haldeki tüm değerli veya yarı değerli taşların malzeme cinsini-türünü (doğal-yapay(sentetik ve taklit), jeolojik, jeokimyasal, mineralojik-gemolojik temel özelliklerini, herhangi bir iyileştirme/televi görüp görmediği ile temel fiyat kriterlerini belirleyen (elmas için 4C) özelliklerinin analizi sonucuna göre düzenlenen sertifika raporu,</p> <p>d) Değerli ve yarı değerli taş eksper: Üniversitelerin jeoloji, jeokimya, mineraloji-gemoloji ve malzeme müfredatının/konularının bulunduğu enstitülerin ve enstitülerine/veya fakültelerinin jeoloji mühendisliği, mücevherat mühendisliği, malzeme ve metalürji mühendisliği ile doğal yapı taşları ve mineraloji-gemoloji ve jeokimya müfredatının bulunduğu yükseköğretim kurumlarının jeoloji bölümünden ve meslek yükseköğretim kurumlarının Kuyumculuk ve Takı Tasarımı programlarından diploma almış olanlar ile, gemoloji ve mücevher konusunda kısa süreli eğitim sonucunda</p>	<p>düzenlenecek rapor veya sertifika tanımları da uluslararası kurum veya kuruluşlar tarafından belirtilen esaslara uygun olarak yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda; “değerli ve yarı değerli taş raporu, değerli ve yarı değerli taş sertifika raporu, elmas sertifika raporu, inci sertifika raporu, işlenmiş taş raporu” gibi tanımlar getirilmiştir.</p> <p>Yine personel altyapısının geliştirilmesi amacıyla da “kıymetli maden eksperti, değerli ve yarı değerli taş eksperti ile teknik sorumlu ve laborant tanımları da üniversite eğitim süreçleri, bu süreçlerde aldıkları dersler, uluslararası norm ve uygulamalar baz alınarak revize edilmiştir.</p> <p><u>GEREKÇE:</u></p> <p>Jeoloji Mühendisliği bölümlerinde okutulan Mineraloji ve Petrografi temel dersleri, doğada, doğal olarak oluşmuş mineral ve kayaçları inceleyen bilim dalları olarak tüm jeoloji programının içinde yer almaktadır. Mineraloji, optik, genel ve özel mineraloji olarak; Petrografi ise magmatik, metamorfik ve sedimanter Petrografi olarak 6 adet temel ders içermektedir. Gemoloji ise mineralojinin bir alt dalı olarak tanımlanmaktadır. Mineraloji ve Petrografi almış bir jeoloji</p>
--	---	--

<p>külçe, bar veya granül halindeki gümüşü,</p> <p>g) Kıymetli taşlar: Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda tanımı yapılan kıymetli taşları, (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir,zebercet ve inci)</p>	<p>resmi onaylı sertifika belgesi almış gerçek kişiyi,</p> <p>e)Elmas sertifika raporu: Yetki verilmiş gemoloji laboratuvarı tarafından işlenmiş haldeki bir elmas taşına malzeme cinsini-türünü (doğal-sentetik-taklit), mineralojik-gemolojik temel özelliklerini, renk ve saflık tedavisi görüp görmediği ve temel fiyat kriterlerini belirleyen (4C) özelliklerinin derecelendirildiği ve yapılan analiz sonucuna göre düzenlenen sertifika raporunu,</p> <p>f) Gemoloji laboratuvarı: Genel Müdürlük tarafından ham ve/veya işlenmiş değerli veya yarı değerli taşları analiz etmeye, nitelikleri ile cins-tür ve jeolojik, mineralojik-gemolojik ve jeokimyasal özelliklerini belirlemeye ve bunun sonunca göre ham taş raporu ile elmas veya değerli ve yarı değerli taş veya inci tanımlama ve derecelendirme sertifika raporu düzenlemeye yetkilendirilmiş gerçek ya da tüzel kişiyi,</p> <p>g) Genel Müdürlük: Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünü,</p> <p>ğ) Ham maden cevheri: Doğadan bulunmuş ve ekstrasyonu (zenginleştirilmesi) yapılmamış altın, gümüş, platin, paladyum, iridyum, rutenyum, rodyum ve osmiyum elementlerince zengin maden cevherlerini,</p> <p>h) Heyet: Genel Müdürlük tarafından Kıymetli metal ile gemoloji laboratuvarlarının incelenmesi için</p>	<p>mühendisi, Gemolojik temel bilgiye de sahip olabilmekte ve her tür taşı ham veya işlenmiş olarak tanımlayabilecek yetkinliğe sahiptir. Mineraloji ve/veya kristalografi ile petrografi bilgisi olmadan hiçbir mineralin ya da kayacın bilimsel tanımlaması tam mümkün olmayacaktır.</p> <p>Gemolojinin ana konusu olan kıymetli maden ve taşlar, zaten adından da anlaşıldığı üzere, mineralojik bir oluşumlardır ve jeolojik süreçlere dayalı olarak tanımlanabilir ve sınıflanabilirler. Her biri birer mineral olan ve kayaların içinde yer alan “Kıymetli madenler” (altın, gümüş, paladyum ve platin) ve “Kıymetli taşların” (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet) “ayırt edilmesi” işlemi sadece Jeoloji Mühendisliği eğitim konusu içindedir.</p> <p>Diğer taraftan, yukarıda da belirtildiği gibi Dünya Elmas Konseyinin web sayfasında test laboratuvarlarında görev alması gereken teknik sorumlu meslek disiplinleri arasında “jeoloji mühendisliği de açık bir şekilde sayılmaktadır. Yine ABD veya Avrupa Birliği veya Asya ülkelerinde jeoloji mühendisliği bölümlerini bitirmiş bir kişi test laboratuvarlarında görev alıp değerli ve yarı değerli taş ekspertizi olarak sonuçlara imza atabilmektedir.</p> <p>Dolayısıyla uluslararası sistemle uyumlu</p>
---	--	---

	<p>görevlendirilecek heyeti,</p> <p>i) İnci sertifika raporu: Yetki verilmiş gemoloji laboratuvarı tarafından incilerin malzeme cinsini-türünü (doğal-besi taklit), jeokimyasal, mineralojik-gemolojik temel özelliklerini ve diğer gemolojik değerini belirleyen özelliklerinin analiz sonucuna göre düzenlenen sertifika raporu,</p> <p>i) İşlenmemiş kıymetli maden: Bir işçilik uygulanarak külçe, granül, levha veya tel halindeki veya ziynet veya mücevher haline dönüştürülmüş, gerek içine ilave madde katılarak gerekse katılmaksızın piyasada ticari alım satım yapılan altın, gümüş, platin, paladyum, iridyum, rutenyum, rodyum ve osmiyum soy metalleri, İşlenmemiş barlar veya külçeler halindeki altın, platin ve paladyum ile külçe, bar veya granül halindeki gümüşü,</p> <p>j) İşlenmiş değerli veya yarı değerli taşlar: Doğada bulunmuş veya laboratuvarında birebir imal edilmiş albenisi olan, ender bulunan, makroskopik boyutlarda olan faset, kabaşon, tambur vb. lapidari yöntemleri ile işlemeye uygun ve cilalanmış elmas, korundum, krizoberil, topaz, beril, kuvars, turmalin, spodümen, olivin, granat, feldispat, piroksen jadeyit, amfibol vb. mineral grupları veya alt grupları, Lapis lazulli, obsidiyen, lisvenit, vb. kaya türleri ve İnci, mercan, amber, taşlaşmış ağaç, fildişi, sedef, oltu taşı, fosiller vb. taşlaşmış organik malzeme türlerini,</p> <p>k) Kıymetli maden laboratuvarı: Genel Müdürlük tarafından ham cevher ve/veya işlenmiş altın, gümüş, platin, paladyum, iridyum, rutenyum, rodyum, osmiyum gibi kıymetli madenleri analiz etmeye, ayar-</p>	<p>olarak çalışması gereken test laboratuvarlarında teknik sorumlu olacaklar arasında, Jeoloji Mühendisi unvanına sahip kişilere yer verilmesi önemli bir bilimsel teknik eksiklik ve gerekliliği gidermiş olacaktır.</p> <p>GEREKÇE</p> <p>Jeoloji bilimi, ana unsurlarından biri olarak mineraller ve kayaçları konu alan bir öğrenimi kapsamaktadır. Gemolojinin ana konusu olan kıymetli madenler, mineraller ve</p>
--	---	--

<p>ğ) Kıymetli taş eksperisi: Üniversitelerin gemoloji bölümlerinden mezun ya da Uluslararası Elmas Konseyi (IDC) standartlarında kıymetli taş uzmanlık eğitim almış kişiyi,</p>	<p>karatını belirlemeye ve ayar-karat raporu düzenlemeye yetkilendirilmiş gerçek ya da tüzel kişiyi,</p> <p>l) Kıymetli metal eksperisi: Üniversitelerin malzeme ve metalürji mühendisliği, kimya mühendisliği, jeoloji mühendisliği, kimyagerlik ve mücevherat mühendisliği bölümleri, maden mühendisleri ile malzeme ve metalürji, fiziko-kimya, kuyumculuk müfredatının bulunduğu yüksekokulların ve meslek yüksekokullarının ilgili programlarından diploma almış olanlar ile mücevher konusunda kısa süreli eğitim sonucunda resmi onaylı sertifika belgesi almış gerçek kişiyi,</p> <p>m) Laborant: Kimya meslek liseleri, kuyumculuk meslek liseleri, laborant meslek liseleri veya laborantlık mesleği için gerekli olan eğitimi veren meslek yüksekokulu diplomasına sahip kişiyi,</p> <p>n) Laboratuvar yetki belgesi: Genel Müdürlükçe kıymetli maden ve gemoloji laboratuvarlarına verilen ve bu konuda çalışmaya yetkiyi olduğunu gösteren belgeyi,</p> <p>o) Teknik sorumlu: Laboratuvar faaliyetlerinin bilimsel ve teknik esaslar çerçevesinde yürütülmesini sağlayan Kıymetli metal eksperisi ve değerli veya yarı değerli taş eksperisi unvanına sahip kişiyi, ifade eder.</p>	<p>kayaçlar jeolojik oluşumlardır. Jeolojik süreçlere dayalı olarak tanımlanabilir ve sınıflanabilirler. Jeolojik süreçleri tanımlayan, sınıflandıran ve bu konuda lisans ve lisansüstü öğrenim gören bir meslek grubunun adının tanımda yer alması bilimsel bir gerçekliği ifade etmiş olacaktır.</p> <p>Diğer taraftan, Dünya Elmas Konseyinin web sayfasına bakıldığında, test laboratuvarlarında görev alması gereken meslek disiplinleri arasında kimya, fizik, jeoloji, gemoloji ve metal mühendisliği bölümleri açık bir şekilde sayılmaktadır</p> <p>Dolayısıyla Jeoloji Mühendislerinin Kıymetli metal eksperisi olarak yer alması, hem bilimsel anlamda, hem de dünya ile entegrasyon anlamında önemli bir eksikliği gidermiş olacaktır.</p>
--	--	--

h) Laborant: Kimyameslek liseleri, laborant meslek liseleri veya laborantlık mesleği için gerekli olan eğitimi veren diğer iki yıllık yüksekokulmezunu kişiysi,

1) Teknik personel: Kıymetli maden ayar evlerinde laborant, kıymetli taş ayar evlerinde taş eksperini

, i) Teknik sorumlu: Malzeme

mühendisi, metalürji mühendisi, kimya mühendisi, mücevherat mühendisi, kimyager veya kıymetli taş eksperinin unvanına sahip kişiyi,		
Faaliyet Konusu MADDE 5 – (1) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş ayar evlerinin faaliyet konusu, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde, kıymetli madenler ve taşlar ile bunlardan mamul eşyaların içerdiği kıymetli maden ve taşların analizini yaparak ayarını belirlemek ve yapılan analiz sonuçlarını içeren ayar raporunu düzenlemektir.	Faaliyet Konusu MADDE 5 – (1) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş kıymetli maden ve gemoloji laboratuvarları faaliyet konusu, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesindeki kıymetli madenler ve değerli ve yarı değerli taşlar ile bunlardan mamul eşyaların analizini yaparak, kıymetli metallerin nitelikleri ile ayarlarını belirlemeye ve yapılan analiz sonuçlarını içeren ayar raporları ile, ham ve/veya işlenmiş değerli veya yarı değerli taşları analiz etmeye, nitelikleri ile cins-tür ve mineralojik-gemolojik özelliklerini belirlemeye ve bunun sonunca değerli veya yarı değerli taş raporu ile elmas veya değerli veya yarı değerli taş veya inci sertifika raporu düzenlemektir.	GEREKÇE Söz konusu madde amaç maddesi ve tanımlarda belirtilen esaslar çerçevesinde düzenlenmiş olup, kıymetli maden ve gemoloji laboratuvarlarının faaliyet konusu ve düzenleyecekleri rapor veya sertifikalar yeniden belirlenmiştir.
Ayarevi yetki belgesi MADDE 6 –(1) Ayar evi faaliyetinde bulunabilmesi için Genel Müdürlükten ayar evi yetki belgesi alınması şarttır. (2) Ayar evi yetki belgesi başvurusu, talep yazı ile birlikte ilgili ticaret sicili müdürlüğü tarafından düzenlenen ticaret sicili tasdiknamesi, meslek odası	Kıymetli maden ve gemoloji laboratuvarları yetki belgesi MADDE 6 –(1) Kıymetli maden veya gemoloji laboratuvarının faaliyete bulunabilmesi için Genel Müdürlükten laboratuvar yetki belgesi alınması şarttır 2) Laboratuvar yetki belgesi başvurusu, talep yazı ile birlikte ilgili ticaret sicili müdürlüğü tarafından düzenlenen ticaret sicili tasdiknamesi, meslek odası kaydı, vergi kaydı, teknik personele ait SGK kaydı ve	GEREKÇE Madde amaç ve tanımlar maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde yeniden düzenlenmiş “ayar evi” kelimeleri yerine laboratuvar kelimesi ile değiştirilmiştir.

<p>kaydı, vergi kaydı, teknik personele ait SGK kaydı ve mezuniyet bilgileri ile temsil ve ilzama yetkili kişi ya da kişilerin adli sicil kaydına ilişkin yazılı beyanların sunulması suretiyle Genel Müdürlüğe yapılır.</p> <p>(3) Başvuru belgeleri üzerinden ön inceleme yapılır. Ayar evinin yeterlik kriterlerini taşıyıp taşımadığı hususları görevlendirilen heyet tarafından yerinde incelenir. Kıymetli maden analizi gerçekleştirmek üzere ayar evi yetki belgesi alma talebinde bulunan ayar evlerinin Genel Müdürlük tarafından ayarı bilinen kıymetli maden numuneleri kullanılarak yaptırılan analizde başarılı olup olmadığı değerlendirilir.</p> <p>(4) Heyet, değerlendirmesini tamamladıktan sonra raporunu Genel Müdürlük Makamına sunar. Genel Müdürlük Makamının onayını takiben ayar evi yetki belgesi düzenlenir.</p> <p>(5) Yapılan incelemede yeterlik kıstaslarını karşılayamayan veya yaptığı örnek analizde başarısız olanların talepleri reddedilir. Ayar evi yetki belgesi talebi ret edilenler 3 ay geçmedikçe yeniden müracaatta</p>	<p>mezuniyet bilgileri ile temsil ve imzalama yetkili kişi ya da kişilerin adli sicil kaydına ilişkin yazılı beyanların sunulması suretiyle Genel Müdürlüğe yapılır.</p> <p>(3) Başvuru belgeleri üzerinden ön inceleme yapılır. Laboratuvarların yeterlik kriterlerini taşıyıp taşımadığı hususları görevlendirilen heyet tarafından yerinde incelenir. Kıymetli maden veya gemolojik inceleme ve analizi gerçekleştirmek üzere laboratuvar yetki belgesi alma talebinde bulunan laboratuvarların Genel Müdürlük tarafından ayarı/kıratı bilinen kıymetli maden numuneleri veya gemolojik özellikleri kullanılarak yaptırılan inceleme ve analizde başarılı olup olmadığı değerlendirilir.</p> <p>(4) Heyet, değerlendirmesini tamamladıktan sonra raporunu Genel Müdürlük Makamına sunar. Genel Müdürlük Makamının onayını takiben laboratuvar yetki belgesi düzenlenir.</p> <p>(5) Yapılan incelemede yeterlik kıstaslarını karşılayamayan veya yaptığı örnek analizde başarısız olanların talepleri reddedilir. Laboratuvar yetki belgesi talebi ret edilenler 3 ay geçmedikçe yeniden müracaatta bulunamazlar</p> <p>(6) Laboratuvarlar, kıymetli maden ve değerli veya yarı değerli taşlar için birlikte ya da ayrı ayrı yetkilendirilebilir.</p> <p>(7) Yetki verilen laboratuvarlar Gümrükler Genel</p>	
--	---	--

<p>bulunamazlar.</p> <p>(6) Ayar evleri kıymetli maden ve taşlar için birlikte ya da ayrı ayrı yetkilendirilebilir.</p> <p>(7) Yetki verilen ayar evi Gümrükler Genel Müdürlüğüne bildirilir. Ayrıca, Genel Müdürlüğün internet sitesinde; yetki verilen ayar evi listesi, yetki durumuna göre yayımlanır.</p>	<p>Müdürlüğüne bildirilir. Ayrıca, Genel Müdürlüğün internet sitesinde; yetki verilen laboratuvarların listesi, yetki durumuna göre yayımlanır.</p>	
<p>Ayarevi yetki belgesinin geçerlilik süresi ve vize işlemleri</p> <p>MADDE 7 –(1) Genel Müdürlük tarafından verilen ayar evi yetki belgesi iki yıl süre ile geçerlidir. Bu süre sonunda talep edilmesi ve yeterlik kıstaslarını taşıdığı tespit edilmesi kaydıyla ayar evi yetki belgesi vize edilir.</p> <p>(2) Ayar evi yetki belgesi bulunmayanlar, vize edilmeyen veya iptal edilenler ayar evi faaliyetinde bulunamazlar.</p> <p>(3) Şube açma,ayar evi devri ve unvan değişikliği talepleri izne tabidir. Şube açma,ayar evi devri ve unvan değişikliğine ilişkin talepler, ayar evi yetki belgesi başvurusu gibi değerlendirilerek Genel Müdürlük tarafından sonuçlandırılır.</p>	<p>Laboratuvar yetki belgesinin geçerlilik süresi ve vize işlemleri</p> <p>MADDE 7 –(1) Genel Müdürlük tarafından verilen laboratuvar yetki belgesi iki yıl süre ile geçerlidir. Bu süre sonunda talep edilmesi ve yeterlik kıstaslarını taşıdığı tespit edilmesi kaydıyla ayar evi yetki belgesi vize edilir.</p> <p>(2) Laboratuvar yetki belgesi bulunmayanlar, vize edilmeyen veya iptal edilenler laboratuvarlar faaliyetinde bulunamazlar.</p> <p>(3) Şube açma, laboratuvar devri ve unvan değişikliği talepleri izne tabidir. Şube açma, laboratuvarların devri ve unvan değişikliğine ilişkin talepler, laboratuvar yetki belgesi başvurusu gibi değerlendirilerek Genel Müdürlük tarafından sonuçlandırılır.</p> <p>(4) Laboratuvarlar, teknik personel değişikliği veya tesis yeri değişikliği gibi hususları 15 iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe bildirilir.</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Madde amaç ve tanımlar maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde düzenlenmiş olup, “ayar evi” kelimeleri yerine “laboratuvar” kelimesi ile değiştirilmiştir</p>

<p>(4) Ayar evindeki teknik personel değişikliği ve tesis yeri değişikliği gibi hususlar 15 iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe bildirilir.</p>		
<p>Ayar evi yeterlik kriterleri</p> <p>MADDE 8 –(1) Genel Müdürlükçe yetki verilecek ayar evleri; tesis yeri ve alanı, tesis bölümleri, laboratuvar ve teknik personel ile güvenlik gibi fiziki ve teknik yeterlik kriterlerini sağlar.</p>	<p>Kıymetli maden ve gemoloji laboratuvarları yeterlik kriterleri</p> <p>MADDE 8 –(1) Genel Müdürlükçe yetki verilecek laboratuvarların, tesis yeri ve alanı, tesis bölümleri, laboratuvar ve teknik personel ile güvenlik gibi fiziki ve teknik yeterlik kriterlerini sağlar.</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Madde amaç ve tanımlar maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde düzenlenmiş, “ayar evi” kelimeleri yerine “kıymetli maden ve gemoloji laboratuvarı” kelimesi ile değiştirilmiştir</p>
<p>Fiziki yeterlik</p> <p>MADDE 9 –(1) Tesis yeri ve alanı, aynı zemin üzerinde bölümlendirilebilecek ve tesis bölümlerine yetecek büyüklükte kapalı alana sahip olmalıdır.</p> <p>(2) Tesis bölümleri, bu maddede belirtilen asgari donanımı barındıracak yeterli alana sahip bir laboratuvar, müşteri ilişkilerinin yürütüleceği, telefon, faks ve bilgisayar gibi iletişim araçlarının yer aldığı, mal giriş ve çıkışının bilgisayar ortamında yapıldığı ve izlendiği irtibat ofisi ile kıymetli maden ve taşların muhafaza edildiği, yanmaz kasanın bulunduğu bölümden oluşur.</p> <p>(3) Ayar evi; gerekli her türlü fiziki ve kaydi güvenlik önlemlerini alır. Bu güvenlik önlemleri; personel, kamera kayıt sistemi, müşterek muhafaza gibi</p>	<p>Fiziki yeterlik</p> <p>MADDE 9 –(1) Tesis yeri ve alanı, aynı zemin üzerinde bölümlendirilebilecek ve tesis bölümlerine yetecek büyüklükte kapalı alana sahip olmalıdır.</p> <p>(2) Tesis bölümleri, bu maddede belirtilen asgari donanımı barındıracak yeterli alana sahip bir laboratuvar, müşteri ilişkilerinin yürütüleceği, telefon, faks ve bilgisayar gibi iletişim araçlarının yer aldığı, mal giriş ve çıkışının bilgisayar ortamında yapıldığı ve izlendiği irtibat ofisi ile kıymetli maden ve taşların muhafaza edildiği, yanmaz kasanın bulunduğu bölümden oluşur.</p> <p>(3) Laboratuvarlar ; gerekli her türlü fiziki ve kaydi güvenlik önlemlerini alır. Bu güvenlik önlemleri; personel, kamera kayıt sistemi, müşterek muhafaza gibi zorunlu güvenlik unsurları ile desteklenmelidir.</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Madde amaç ve tanımlar maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde düzenlenmiştir</p>

zorunlu güvenlik unsurları ile desteklenmelidir.		
<p>Teknik yeterlik</p> <p>MADDE 10 –(1) Kıymetli maden ayar evi laboratuvarı aşağıda belirtilen asgari donanımı sağlamalıdır:</p> <p>a) Çeker ocak, b) Kupelasyon fırını, c) Mücevheratçı haddesi, ç) Hassas terazi (minimum 4 haneli 1/10.000), d) Sabit sütunlu matkap, e) Kaynatma sistemi (Platin - cam esaslı), f) Magnezyum oksit potalar, g) Bomometre (Asit yoğunluk ölçer), ğ) Kuyumcu avadanlığı (çekiç, örs, maşa, temizleme fırçası vb.).</p> <p>(2) Kıymetli taş ayar evi laboratuvarı aşağıda belirtilen asgari donanımı sağlamalıdır:</p> <p>a) Gemoloji mikroskopu, b) Masa aydınlatması (6500 oK gün ışığı), c) Hassas terazi (minimum 4 haneli 1/10.000), ç) Optik kusurları düzeltilmiş triplet mercekli lup, d) Hassas kumpas, e) FT-IR spektrometri (drift ve yüzey yansıtmalı),</p>	<p>Kıymetli maden laboratuvarları teknik yeterliği</p> <p>MADDE 10 – (1) Kıymetli maden laboratuvarı (ayar evi) aşağıda belirtilen asgari donanımı sağlamalıdır:</p> <p>2) Sabit veya taşınabilir spektroskopik cihazlar (X-ışını floresans (XRF-EDEX))</p> <p>3) Mikroskopik-optik dijital cihazlar (Cevher mikroskobu)</p> <p>a) Metalografi mikroskobu b) Hassas-dijital terazi (3 haneli 1/1.000), c) Bom metre, dansimetre, hidrometre (Asit yoğunluk ölçer),</p> <p>4) Mekaniksel cihazlar-aletler</p> <p>a) Çeker ocak, b) Kupelasyon fırını, c) Mücevheratçı haddesi, ç) Sabit sütunlu matkap, d) Kuyumcu avadanlığı (çekiç, örs, maşa, temizleme fırçası vb.). e) Magnezyum oksit potalar,</p> <p>5) platin veya cam esaslı ısıtma-kaynatma cihazları</p> <p>6) Kimyasal sıvılar</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Kıymetli maden laboratuvarları ile gemoloji laboratuvarlarının teknik yeterlilikleri ve laboratuvarlarda kullanılan cihazlar biri birinden farklı olması nedeniyle bu laboratuvarların teknik yeterlilikleri ayrı ayrı maddeler şeklinde yeniden tanımlanmıştır.</p>

<p>f) Kesim tespit cihazı, g) Otomatik taş sayma makinesi, ğ) Renk, floresan, berraklık taş referans serileri, h) Refraktometre, ı) Yoğunluk ölçme sistemi, i) Dikroskop, j) Poloriskop, k) Isıelektronik test cihazı. (3) Ayar evleri bir teknik sorumlu ve yeteri sayıda teknik personel bulundurmak zorundadır.</p> <p>Kıymetli maden ayar evi laboratuvarı, bir teknik sorumlu ile laborantdan oluşur. Kıymetli taş laboratuvarında taş analizinin yapılabilmesi için en az iki eksperin bulunması zorunludur. Ayrıca her ayar evinde en az lise mezunu bir idari personel bulunur.</p>		
	<p>Gemoloji laboratuvarının teknik yeterliliği</p> <p>MADDE 11 –(1) Gemoloji laboratuvarı aşağıda belirtilen asgari donanımı sahip olmalıdır:</p> <p>2) Spektroskopik cihazlar, a) Sabit veya taşınabilir mikro-raman analiz cihazı b) Drift ve yüzey yansıtmalı Fourier transform infrared (FT-IR) cihazı</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Kıymetli maden laboratuvarları ile gemoloji laboratuvarlarının teknik yeterlilikleri ve laboratuvarlarda kullanılan cihazlar biri birinden farklı olması nedeniyle bu laboratuvarların teknik yeterlilikleri ayrı ayrı maddelerde tanımlanmıştır.</p>

	<p>3) Mikroskobik-optik dijital cihazlar (polarizen ve binoküler mikroskop)</p> <p>a) Gemoloji mikroskobu</p> <p>b) İmmersiyonoskop,</p> <p>c) Refraktometre (standart 1,3-1,8 aralıklı</p> <p>ç) Polariskop,</p> <p>d) Ultraviyole (L-UV ve S-UV dalga boylarında) lamba,</p> <p>e) Hassas-dijital terazi (2 haneli 1/100),</p> <p>f) Masa aydınlatması (6500 K gün ışığı)</p> <p>g) Lup (x10) büyütme,</p> <p>ğ) Işıklı kamera (x1.000 büyütme, bilgisayar bağlantılı),</p> <p>h) Elmas orantı merceği (proporsiyonoskop merceği veya Hennaman gözü)</p> <p>4) Mekaniksel cihazlar-aletler</p> <p>a) Özgül ağırlık ölçme seti (hidrostatik terazi),</p> <p>b) Hassas (dijital) taş kumpası,</p> <p>c) Taş tutucu metal çiftler,</p> <p>ç) Kuvvetli mıknatıs,</p> <p>d) Elmas renk derecelendirme kağıdı,</p> <p>e) Elmas renk kıyaslama referans seti</p> <p>f) Munsell renk kataloğu</p> <p>5) Kimyasal sıvılar</p>	
	<p>Teknik sorumlu</p> <p>MADDE 12 –(1) Kıymetli maden ve gemoloji laboratuvarlarının bilimsel ve teknik esaslar çerçevesinde faaliyetlerini yürütebilmesi için asgari bir teknik sorumlu ve yeteri sayıda teknik personel</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Tebîğin 10 maddesinin 3. Fıkrasında belirtilen teknik sorumlu personel kavramı ayrı madde olarak düzenlenmiştir. Yapılan düzenleme laboratuvarların bir teknik sorumlunun</p>

	<p>bulundurmak zorundadır. Ayrıca her bir laboratuvar türünde en az lise mezunu bir idari personel bulundurulur.</p> <p>2) Teknik sorumlu atanmadan laboratuvarın çalışmasına izin verilmez.</p> <p>3) Teknik sorumlunun istifası halinde yerine yenisi atanır. Aksi takdirde laboratuvarın yetki belgesi iptal edilir.</p> <p>4) Kıymetli maden veya gemoloji laboratuvarlarında yapılan bilimsel ve teknik inceleme ve analizler teknik sorumlunun gözetiminde yapılır.</p> <p>5) Kıymetli metal veya değerli ve yarı değerli taş raporları/sertifika raporları teknik sorumlular tarafından imzalanması zorunludur.</p> <p>6) Bir meslek örgütüne üye olması zorunlu olan teknik sorumlunun ilgi meslek odasına üye olması, herhangi bir disiplin cezası almaması veya meslek etiğine aykırı iş ve işlemler yapmadığını gösterir sicil durum belgesini hey yıl Genel Müdürlüğe ibraz etmesi zorunludur.</p> <p>7) Meslek etiği ilkelerine aykırı davranan ve bu durumu Genel Müdürlükçe tespit edilen teknik sorumlu hakkında disiplin soruşturması yapılmak üzere ilgili meslek örgütüne Genel Müdürlükçe yazılı olarak bildirilir.</p> <p>8) Disiplin cezası alan teknik sorumlunun laboratuvarlarla ilişkisi Genel Müdürlükçe kesilir.</p>	<p>sorumluluğunda yürütüleceği belirlenmiş olup, teknik sorumlu ataması olmadan laboratuvarların çalışmasına izin verilmeyeceği düzenlemiştir.</p>
--	--	--

<p>Uygulama Yöntemi ve Ayar Standardı</p> <p>Uygulama yöntemi MADDE 11 –(1) Altın ayar tespitinde TS EN ISO 11426 standardına göre kupelasyon yöntemi, gümüş ayar tespitinde TS ISO 13756 standardına göre volumetrik titrasyon yöntemi, platin ayar tespitinde TS EN ISO 11210 standardına göre çöktürme(gravimetrik) yöntemi ve paladyum ayar tespitinde TS EN ISO 11490standardına göre çöktürme (gravimetrik) yöntemi kullanılır. BS EN ISO3497:2001 standardına göre X-Ray spektrometrik metot yöntemi sadece sınırlı sayıda ya da özel olarak üretilen kıymetli madenden mamul ziynet eşyalarının analizinde kullanılabilir.</p> <p>(2) Kıymetli maden ve bunlardan mamul eşyalardan; tarafların şahitliğinde örnekleme sistemi ile eşyanın cins ve niteliğine göre en az iki numune alınır ve ikinci numune; şahit numune olarak mühürlü torba içinde muhafaza edilir. Benzer özelliklerine</p>	<p>Uygulama Yöntemi ve Standartlar</p> <p>Uygulama yöntemi MADDE 13 –(1) Altın ayar tespitinde TS EN ISO 11426 standardına göre kupelasyon yöntemi, gümüş ayar tespitinde TS ISO 13756 standardına göre volumetrik titrasyon yöntemi, platin ayar tespitinde TS EN ISO 11210 standardına göre çöktürme(gravimetrik) yöntemi ve paladyum ayar tespitinde TS EN ISO 11490standardına göre çöktürme (gravimetrik) yöntemi kullanılır. BS EN ISO3497:2001 standardına göre X-Ray spektrometrik metot yöntemi sadece sınırlı sayıda ya da özel olarak üretilen kıymetli madenden mamul ziynet eşyalarının analizinde kullanılabilir</p> <p>(2) Kıymetli maden ve bunlardan mamul eşyalardan; tarafların şahitliğinde örnekleme sistemi ile eşyanın cins ve niteliğine göre en az iki numune alınır ve ikinci numune; şahit numune olarak mühürlü torba içinde muhafaza edilir. Benzer özelliklerine göre gruplandırılabilen kıymetli taşlar için TS ISO 2859-1 veya TS ISO 2859-10 standardına göre numune alınır.</p> <p>(3) Alınan numuneler bu Tebliğde belirtilen yöntemlerle analiz edilir.</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Kıymetli maden laboratuvarları ile gemoloji laboratuvarlarının uygulama yöntemleri amaç ve tanımlar maddesi baz alınarak düzenlenmiştir.</p>

<p>göre gruplandırılabilen kıymetli taşlar için TS ISO 2859-1 veya TS ISO 2859-10 standardına göre numune alınır.</p> <p>(3) Alınan numuneler bu Tebliğde belirtilen yöntemlerle analiz edilir.</p> <p>(4) Kıymetli maden ve taşların analizi sonucu ayar raporu düzenlenir.</p> <p>(5) Ayar raporunda kıymetli madenin cinsi ve ayarı, kıymetli taşlar için ise taşın türü, boy ve elek aralığı (karat veya ağırlık, yaklaşık adet, berraklık, renk ve/veya renk doygunluğu, kesim niteliği), doğal/sentetik ve iyileştirme işlemi olup olmadığı, varsa notlar/yorumlar bulunur</p> <p>(6) Ayar evleri tarafından alınan numunelerin yapılan analizleri neticesinde, numunelerin ayarlarına ilişkin rapora itiraz edilmesi halinde, söz konusu numuneler bir başka ayar evinde analize tabi tutulur. Burada yapılan analiz sonucunda da numunenin ayarına ilişkin itiraz veya ihtilaf olması halinde ise nihai analiz ve ayar belirleme işlemi Genel Müdürlükçe yapılır veya yaptırılır. Genel Müdürlükçe tespit edilen ayar nihai olup bu rapora itiraz edilemez.</p>	<p>4) Kıymetli maden veya değerli ve yarı değerli taşların analizi sonucu ayar raporu ve/veya sertifika raporu düzenlenir.</p> <p>(5) Kıymetli metal ayar-karat raporunda metalin cinsi ve konsantrasyon ayarı-karatı, işlenmiş değerli veya yarı değerli taşları için ise taşının doğal veya yapay olarak mı üretildiği, mineral cins ve türü, kimyasal bileşimi, bazı fiziko-kimyasal özellikleri (özgül ağırlık, sertlik vb), taş ağırlığı (carat cinsinden) ve boyutları (veya elek aralığı), renk ve tedavi uygulanıp uygulanmadığı, saydamlık (berraklık), saflık (iç temizlik), renk ve/veya renk doygunluğu, kesim niteliği, varsa notlar/yorumlar bulunur.</p> <p>(6) Kıymetli maden analiz laboratuvarlarında numunelerin yapılan analizleri neticesinde, numunelerin ayarlarına ilişkin rapora itiraz edilmesi halinde, söz konusu numuneler bir başka laboratuvarında analize tabi tutulur. Burada yapılan analiz sonucunda da numunenin ayarına ilişkin itiraz veya ihtilaf olması halinde ise nihai analiz ve ayar belirleme işlemi Genel Müdürlükçe yapılır veya yaptırılır. Genel Müdürlükçe tespit edilen ayar nihai olup bu rapora itiraz edilemez.</p> <p>(7) Numune alındıktan sonra ilgisine teslim edilmemiş, muhafaza altına alınmış kıymetli maden ya da değerli veya yarı değerli taş ile bunlardan mamul eşya, ayar raporu/sertifika raporu, varsa korne talep sahibine verilir.</p> <p>(8) Kıymetli maden, değerli veya yarı değerli taş veya</p>	
---	--	--

<p>(7) Numune alındıktan sonra ilgisine teslim edilmemiş, muhafaza altına alınmış kıymetli maden ya da taş ile bunlardan mamul eşya, ayar raporu, varsa korne talep sahibine verilir.</p>	<p>bunlardan mamul eşyaların laboratuvarlara gelişi, numune alınması, ilgisine geri verilmesi süreçlerinin tamamının; müşterek muhafaza ile gerçekleştirilmesi ve söz konusu eşyaların sigorta ettirilmesi esastır. Aksi durumda doğacak sorumluluk ilgili laboratuvara evine aittir.</p>	
<p>Kıymetli maden ayar standartları ve tolerans MADDE 12 –(1) Kıymetli madenler, kıymetli maden alaşımları ve bunlardan imal edilen ziynet eşyalarının ayar analizinde, dikkate alınacak kıymetli maden saflık değeri; milyem cinsinden hesaplanır. Değerler binde olarak gösterilir ve eksi toleransa izin verilmez. (2) Altın alaşımları için saflık standardı ve kısa gösterimi aşağıdaki gibidir. Burada ayar ve karşılık gelen milyem değerleri esas olup, ara değerler için; ayara veya milyeme karşılık gelen</p>	<p>Kıymetli maden ayar standartları ve tolerans MADDE 14 –(1) Kıymetli madenler, kıymetli maden alaşımları ve bunlardan imal edilen ziynet eşyalarının ayar analizinde, dikkate alınacak kıymetli maden saflık değeri; milyem cinsinden hesaplanır. Değerler binde olarak gösterilir ve eksi toleransa izin verilmez. (2) Altın alaşımları için saflık standardı ve kısa gösterimi aşağıdaki gibidir. Burada ayar ve karşılık gelen milyem değerleri esas olup, ara değerler için; ayara veya milyeme karşılık gelen değer hesaplanarak bulunur. Ayara karşılık gelen milyem değeri; tam sayı olmadığı durumda virgülden sonraki değer üst tam sayıya yuvarlanarak kullanılır. Saflık Standardı (% en az) Kısa Gösterilişi; Ayar (Karat)</p>	<p>GEREKÇE Madde önerilen amaç ve tanımlama ile uyumlu hale getirilmiştir.</p>

<p>değer hesaplanarak bulunur. Ayara karşılık gelen milyem değeri; tam sayı olmadığı durumda virgülden sonraki değer üst tam sayıya yuvarlanarak kullanılır.</p> <p>Saflık Standardı (% en az) Kısa Gösterilişi; Ayar (Karat)</p> <p>333 A (K) 8 375 A (K) 9 416 A (K) 10 583 A (K) 14 750 A (K) 18 875 A (K) 21 916 A (K) 22</p> <p>(3) Altın ziynet eşyasının kaynak madeni ihtiva etmesi durumunda en çok ± 2 milyemlik (2/1000) bir toleransa izin verilir. 24 ayar dışındakiler için eksi toleransa müsaade edilmez.</p>	<p>333 A (K) 8 375 A (K) 9 416 A (K) 10 583 A (K) 14 750 A (K) 18 875 A (K) 21 916 A (K) 22</p> <p>(3) Altın ziynet eşyasının kaynak madeni ihtiva etmesi durumunda en çok ± 2 milyemlik (2/1000) bir toleransa izin verilir. 24 ayar dışındakiler için eksi toleransa müsaade edilmez.</p>	
<p>Kıymetli Maden ve Taş Ayar Raporu İzleme Sistemi Sistemin kurulması</p> <p>MADDE 13 –(1) İlgili birimler ve özel ayar evleri arasında bilgi girişini ve takibini sağlayacak şekilde Genel Müdürlük tarafından Kıymetli Maden ve Taş Ayar Raporu İzleme Sistemi kurulur.</p> <p>(2) GenelMüdürlük, özel ayar evlerine</p>	<p>Kıymetli maden, değerli ve yarı değerli taş raporu/sertifika raporu izleme sistemi sistemin kurulması</p> <p>MADDE 15 – (1) İlgili birimler ve laboratuvarlar arasında bilgi girişini ve takibini sağlayacak şekilde Genel Müdürlük tarafından kıymetli maden, değerli veya yarı değerli taş raporu/sertifika raporu izleme sistemi kurulur.</p> <p>(2) Genel Müdürlük, özel laboratuvarlara yeterli miktarda kullanıcı için sisteme erişim yetkisi verir.</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Madde önerilen amaç ve tanımlama ile uyumlu hale getirilmiştir.</p>

<p>yeterli miktarda kullanıcı için sisteme erişim yetkisi verir.</p>	<p>(3) Sistemin kullanımı ve işletimine ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.</p>	
<p>Kod numarası verilmesi MADDE 14 – (1) Özel ayar evlerine; düzenleyecekleri ayar raporlarında kullanılmak üzere, her özel ayar evi için farklı olmak kaydıyla bir kod numarası ile sisteme girebilmeleri için kullanıcı adı ve şifresi verilir. (2) Özel ayar evleri düzenlenen her bir ayar raporunu sisteme kaydeder. (3) Sisteme kaydedilen ayar raporlarından özelayar evleri sorumludur.</p>	<p>Kod numarası verilmesi MADDE 16 – (1) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen kıymetli maden ve gemoloji laboratuvarlarının; düzenleyecekleri raporlarında kullanılmak üzere, her laboratuvar için farklı olmak kaydıyla bir kod numarası ile sisteme girebilmeleri için kullanıcı adı ve şifresi verilir. (2) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen laboratuvarlar, düzenlenen her bir analiz veya sertifika raporunu sisteme kaydeder. (3) Sisteme kaydedilen analiz raporlarından ilgili laboratuvarlar sorumludur.</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Madde önerilen amaç ve tanımlama ile uyumlu hale getirilmiştir.</p>
<p>Ayar raporunun sistem üzerinden doğrulanması</p> <p>MADDE 15 –(1) İlgili birimler, özel ayar evleri tarafından düzenlenen ayar raporlarını raporda belirtilen ayar evi kodu ve ayar raporu numarasını kullanarak sistem üzerinden kontrol edebilir</p>	<p>Ayar-Tanımlama-Derecelendirme raporunun sistem üzerinden doğrulanması</p> <p>MADDE 17 – (1) İlgili birimler, genel müdürlük tarafından yetkilendirilmiş laboratuvarlar tarafından düzenlenen ayar-tanımlama-derecelendirme raporlarını, belirtilen laboratuvarın kodu ve düzenlenen raporun numarası kullanarak sistem üzerinden kontrol edebilir.</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Madde önerilen amaç ve tanımlama ile uyumlu hale getirilmiştir.</p>

<p>Ayar Evlerinin Denetimi ve Yaptırım Usulleri</p> <p>Denetim</p> <p>MADDE 16 –(1) Ayar evlerinin yeterlik kıstaslarını taşımaya devam edip etmediği hususu; Genel Müdürlükçe her zaman denetlenebilir. Bu denetimlerde Darphane laboratuvarında analiz edilen ve raporlanan en az bir örnek, test ettirilerek karşılaştırılır. Denetimlerde Darphane laboratuvarı ölçüleri ve standartları esas alınır.</p> <p>(2) Ayar evlerinin yeterlik kıstaslarına ilişkin bu denetimler her vize döneminde en az bir kez yapılır.</p> <p>(3) Denetim sonuçları bir denetim raporunda belirtilir.</p> <p>(4) Ayar evlerinin çalışmaları ve ayar raporları, talep edilmesi veya ihtiyaç duyulması halinde Genel Müdürlük tarafından denetlenir.</p>	<p>Laboratuvarların Denetimi ve Yaptırım Usulleri</p> <p>Denetim</p> <p>MADDE 18– (1) Laboratuvarların yeterlik kıstaslarını taşımaya devam edip etmediği hususu; Genel Müdürlükçe her zaman denetlenebilir. Bu denetimlerde Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü'nün laboratuvarlarında analiz edilen ve raporlanan en az bir örnek, test ettirilerek karşılaştırılır. Denetimlerde bu laboratuvarın ölçüleri ve standartları esas alınır. (2) Laboratuvarların yeterlik kıstaslarına ilişkin bu denetimler her vize döneminde en az bir kez yapılır.</p> <p>(3) Denetim sonuçları bir denetim raporunda belirtilir.</p> <p>(4) Laboratuvarların çalışmaları ile verilecek her türlü raporlar, talep edilmesi veya ihtiyaç duyulması halinde Genel Müdürlük tarafından denetlenir.</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Madde önerilen amaç ve tanımlama ile uyumlu hale getirilmiştir. Ayar evi kelimesi yerine laboratuvar kelimesi kullanılmıştır.</p>

<p>Yetki belgesinin iptal edilmesi</p> <p>MADDE 17 –(1) Bu Tebliğde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmediği tespit edilen ayar evi uyarılır ve söz konusu eksikliği gidermesi için ayar evine 30 iş günü süre tanınır. Bu süre içerisinde yükümlülüğünü yerine getirmeyen ya da aynı vize dönemi içerisinde dört kez bu Tebliğde belirtilen yükümlülükleri uymadığı saptanan ayar evlerinin faaliyet izni başka bir uyarıya gerek olmaksızın iptal edilir.</p> <p>(2) Gerçeğe aykırı rapor düzenlediği tespit edilen ayar evlerinin yetki belgesi iptal edilir ve ilgililer hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.</p> <p>(3) Ayar evi yetki belgesi iptal edilen ayar evleri Genel Müdürlük internet sitesinde yayımlanır ve ilgili birimlere bildirilir.</p>	<p>Yetki belgesinin iptal edilmesi</p> <p>MADDE 19 –(1) Bu Tebliğde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmediği tespit edilen laboratuvarlar uyarılır ve söz konusu eksikliği gidermesi için ilgili laboratuvarlara 30 iş günü süre tanınır. Bu süre içerisinde yükümlülüğünü yerine getirmeyen ya da aynı vize dönemi içerisinde dört kez bu Tebliğde belirtilen yükümlülükleri uymadığı saptanan laboratuvarların faaliyet izni başka bir uyarıya gerek olmaksızın iptal edilir.</p> <p>(2) Gerçeğe aykırı rapor düzenlediği tespit edilen laboratuvarların yetki belgesi iptal edilir ve ilgililer hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.</p> <p>(3) Yetki belgesi iptal edilen Laboratuvarlar Genel Müdürlük internet sitesinde yayımlanır ve ilgili birimlere bildirilir.</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Madde önerilen amaç ve tanımlama ile uyumlu hale getirilmiştir. Ayar evi kelimesi yerine laboratuvar kelimesi kullanılmıştır</p>
<p>Bilgi ve belge isteme</p> <p>MADDE 18 –(1) Genel Müdürlük; bu Tebliğde öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve ayar evlerinden</p>	<p>Bilgi ve belge isteme</p> <p>MADDE 20 –(1) Genel Müdürlük; bu Tebliğde öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve laboratuvarlardan gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi istemeye ve</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Madde önerilen amaç ve tanımlama ile uyumlu hale getirilmiştir. Ayar evi kelimesi</p>

gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi istemeye ve örneğini almaya yetkilidir	örneğini almaya yetkilidir	yerine laboratuvar kelimesi kullanılmıştır
Çeşitli ve Son Hükümler Yürürlükten kaldırılan tebliğ MADDE 19 –(1) 20/6/2007 tarihli ve 26558 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kıymetli Maden ve Taş Analizinde Yetki Verilecek Ayar Evlerinin Standartları, Seçimi ve Denetim Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.	Çeşitli ve Son Hükümler Yürürlükten kaldırılan tebliğ MADDE 21 –(1) 20/6/2007 tarihli ve 26558 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kıymetli Maden ve Taş Analizinde Yetki Verilecek Ayar Evlerinin Standartları, Seçimi ve Denetim Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.	
Standartlara uygunluk GEÇİCİ MADDE 1– (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girmesini müteakip en geç bir yıl içinde daha önce yetki belgesi verilmiş bulunan ayar evleri, yeni standartlara kendilerini uyumlu hale getirmekle yükümlüdür. Bu süre içinde gerekli düzenlemeleri yapmayan ayar evlerinin yetki belgeleri süre sonunda geçersiz hale gelir.	Standartlara uygunluk GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girmesini müteakip en geç bir yıl içinde daha önce yetki belgesine göre verilmiş bulunan ayar evleri ve laboratuvarlar, yeni standartlara kendilerini uyumlu hale getirmekle yükümlüdür. Bu süre içinde gerekli düzenlemeleri yapmayan ayar evleri ve laboratuvarların yetki belgeleri, süre sonunda geçersiz hale gelir	
Sistem kurulumu GEÇİCİ MADDE 2– (1) Kıymetli Maden ve Taş Ayar Raporu İzleme Sistemi, ilgili birimler ve özel ayar evleri arasında bilgi girişini ve takibini sağlayacak şekilde bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde	Sistem kurulumu GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Kıymetli Maden, Değerli ve Yarı Değerli Taş Raporları İzleme Sistemi, ilgili birimler ve özel laboratuvarlar arasında bilgi girişini ve takibini sağlayacak şekilde bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde Genel Müdürlük tarafından oluşturulur	

Genel Müdürlük tarafından oluşturulur.		
Yürürlük MADDE 20 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	Yürürlük MADDE 23 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer	
Yürütme MADDE 21 –(1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.	Yürütme MADDE 21 –(1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.	